

SXEDIO.H42

7.1.1960: Ο ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΔΕΧΕΤΑΙ ΕΝΤΟΝΕΣ ΕΠΙΘΕΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΤΙΠΟΛΙΤΕΥΣΗ ΕΥΘΥΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΚΛΟΓΗ ΤΟΥ ΣΤΗΝ ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Μετά την εκλογή του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου στην προεδρία της Δημοκρατίας στις **13** Δεκεμβρίου **1959** ο Ιωάννης Κληρίδης το έφερε βαρέως γιατί είχε δεχθεί πραγματικά πολλές κατηγορίες ως συνεργάτης των βρετανών ή οππορτιουνιστής από την φιλοκυβερνητική παράταξη και ιδιαίτερα από τους αγωνιστές της ΕΟΚΑ που βρίσκονταν στην πρώτη γραμμή οργανωμένοι στο Πατριωτικό Μέτωπο, το οποίο αποτελούσε συνέχεια του ΕΔΜΑ.

Μετά τις εκλογές ο Ιωάννης Κληρίδης έγινε μάλιστα πιο επιθετικός και καυστικός και χωρίς να τον απασχολεί το γεγονός ότι οι μύδροι του στρέφονταν και εναντίον του γιου του Γλαύκου Κληρίδη, υπουργού Δικαιοσύνης της Μεταβατικής Κυβέρνησης.

Ενας άλλος σφοδρός επικριτής του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου ήταν και ο Θεμιστοκλής Δέρβης, στέλεχος της Δημοκρατικής Ένωσης και πρώην πολιτικός αντίπαλος του Ιωάννη Κληρίδη αλλά συνεργάτης του στις προεδρικές του **1959**.

Η "μάχη" μεταξύ των δυο παρατάξεων δινόταν καθώς άρχιζαν οι διεργασίες για τη νέα εκλογική αναμέτρηση που ήταν οι βουλευτικές εκλογές.

Στις **7** Ιανουαρίου **1960** ο Ιωάννης Κληρίδης χρησιμοποιώντας μια πολύ σκληρή γλώσσα, που δεν αποτελούσε γνώρισμά του μέχρι την περίοδο αυτή, αλλά που δικαιολογείται από την ήττα του στις εκλογές, δήλωνε απαντώντας σε ερώτηση της εφημερίδας "Εθνική" σχετικά με κατηγορίες που είχε εξαπολύσει το Πατριωτικό Μέτωπο εναντίον του:

"Οι πληρωμένοι κόρακες της Κεντρικής Επιτροπείας του λεγόμενου Πατριωτικού Μετώπου μάτια κράζουν εναντίον μου. Μπορούν να με συκοφαντούν και να με υβρίζουν όσο θέλουν. Ο

Πολιτικός ηθικός βράχος θα παραμείνει ακλόνητος.

Με κατηγορούν ότι υβρίζω την Πολιτεία της Κύπρου ονομάζοντας την "αυτοκαλούμενη δημοκρατία". Η Κυπριακή πολιτεία όπως διαμορφώθηκε με τη συμφωνία της Ζυρίχης πραγματικά δεν είναι Δημοκρατία. Κατ' ουσίαν είναι συνδικτατορία του Ελληνα Προέδρου και του Τούρκου Αντιπροέδρου. Ούτε είναι ανεξάρτητη, διότι δεν είναι ελεύθερη να μεταβάλει το καθεστώς της, αφού έχει δεσμοφύλακες την Αγγλία, την Ελλάδα και την Τουρκία, οι οποίες θα έχουν στρατούς εγκατεστημένους στην Κύπρο με δικαίωμα να επέμβουν σε περίπτωση κατά την οποία θα γινόταν απόπειρα αλλαγής των βασικών προνοιών της Ζυρίχης".

Στη συνέχεια εξήγησε ότι έθεσε υποψηφιότητα για την προεδρία με στόχο να αλλάξει το σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας όπως έκαμε αργότερα ο Αρχιεπίσκοπος ύστερα από τρία χρόνια:

"Δεν ζήτησα να γίνω Πρόεδρος της αυτοκαλούμενης Κυπριακής Δημοκρατίας. Το είχα κάμει σάφες ότι η υποψηφιότητα μου απέβλεπε απλώς στο να δώσω την ευκαιρία στον ελληνικό Κυπριακό λαό να εκφράσει την αποδοκιμασία του για τη Συμφωνία της Ζυρίχης, την οποία δέχθηκε ο Αρχιεπίσκοπος χωρίς να ερωτηθεί ο ενδιαφερόμενος λαός.

Δεν είχα στη διάθεση μου έμμισθη προπαγάνδα για να δια φωτίσω τους εκλογείς για τις ολέθριες συνέπειες της συμφωνίας της Ζυρίχης. Ούτε ήταν δυνατό σε δέκα μέρες να προσεγγίσω όλους τους εκλογείς για να τους δια φωτίσω. Αν εκλεγόμουν ως Πρόεδρος θα επιφορτιζόμουν τον Ηράκλειο άθλο να καταστήσω σταδιακά την Κυπριακή Πολιτεία πραγματική Δημοκρατία, με Πρόεδρο απλώς ρυθμιστή του Πολιτεύματος και όχι δικτάτορα, με Κυβέρνηση που να απορρέει από τη Βουλή και να κυβερνά εφ' όσον θα είχε την εμπιστοσύνη της Βουλής, με Βουλή που να εκλέγεται από όλους τους πολίτες από κοινόν εκλογικό κατάλογο και όχι με βουλευτές που εκλέγονταν χωριστά από τους Έλληνες και χωριστά από τους Τούρκους, με Τούρκο υπουργό της τουρκικής

Παιδείας και τουρκικής θρησκευτικής περιουσίας, χωρίς χωριστά κοινοτικά συμβούλια, χωρίς διαμελισμό των Δήμων, χωρίς διαχωρισμό των δικαστηρίων, με πολίτες που να έχουν ίσα δικαιώματα στην Πολιτεία και όχι με κοινότητες που να έχουν ιδιαίτερα δικαιώματα και να ανταγωνίζονται η μια την άλλη, με ανεξαρτησία από οποιονδήποτε άλλο κράτος, με αποφυγή σπατάλης δημοσίων προσόδων για άχρηστο στρατό και πολυδάπανες διπλωματικές υπηρεσίες και πραγματική συναδέλφωση μεταξύ όλων των πολιτών της Κύπρου. Ετσι εννοώ τη Δημοκρατία και αυτή θα ήταν η επιδίωξη μου".

Οι χαρακτηρισμοί του Ιωάννη Κληρίδη για το Μέτωπο των Αγωνιστών δεν είχαν τέλος. Στις 9 Ιανουαρίου 1960 σε δήλωση του χαρακτήρισε το ΕΔΜΑ (Ενιαίο Δημοκρατικό Μέτωπο Αναδημιουργίας) ως Ενιαίο Δικτατορικό Μέτωπο και παραπονείτο ότι ο τύπος ήταν φιμωμένος και τρομοκρατημένος και δεν μπορούσε να δημοσιεύσει τις απόψεις του για τις συμφωνίες της Ζυρίχης και πρόσθετε:

"Η άγνωστος εις εμέ Κεντρική Επιτροπή του αυτοκαλουμένου Πατριωτικού Μετώπου κατόρθωσε να εξαπατήσει ένα μεγάλο μέρος των αδαών και εξεμεταλλεύθη τα θρησκευτικά αισθήματα των εκλογέων. Η 13η Δεκεμβρίου είναι απλώς ένδειξις της τοιαύτης εκμεταλλεύσεως".

Η ίδια η "Εθνική", που ελεγχόταν από τον συναρχηγό του Ιωάννη Κληρίδη στη Δημοκρατική Ένωση και τώρα πολέμιος του Μακαρίου, Θεμιστοκλή Δέρβη και η οποία αποτελούσε τη βασική εφημερίδα της αντιπολίτευσης, αναφερόμενη στις διεργασίες για την ολοκλήρωση των συνομιλιών για τις βάσεις και τα άλλα συναφή για προετοιμασία της εγκαθίδρυσης της Κυπριακής Πολιτείας, στις οποίες πρωτεύοντα ρόλο είχε ο Αρχιεπίσκοπος έγραφε σε κύριο άρθρο της χαρακτηρίζοντας την Κυπριακή Δημοκρατία "Μακαριακή Πολιτεία" και χρησιμοποιώντας την πιο βαριά γλώσσα που μπορούσε να χρησιμοποιήσει για να επικρίνει τον Αρχιεπίσκοπο.

Πρόσθετε σε άρθρο της:

"Θα υπάρξουν παζαρεύματα, θα υπάρξουν καμώματα και θα υπάρξουν αναμφισβότως λύσεις. Ημείς δεν ξεύρομεν λεπτομερείας των διαφορών. Θα γνωρίσωμεν όμως τελικώς την λύσιν και θα μας πουν και πάλιν ότι εκεί που είχαν φθάσει τα πράγματα (ουσιαστικώς εκεί που έφερε τα πράγματα η μεγαλοφυΐα του Μακαριωτάτου) η δοθείσα λύσις ήτο η μόνη δυνατή ενδεδειγμένη. Αλλά και ακόμη περισσότερο. Διά τους σκοπούς της συνήθους δημοκοπικής ψευδολογίας θα μας παρουσιάσουν φανταστικές και υπερβολικές απαιτήσεις της Αγγλίας της οποίας ο Μακαριώτατος Μακάριος, με την φημολογοούμενην του πανουργίαν κατώρθωσε να υπερπηδήση ξεγελών και πάλιν, όπως και πριν, τους Άγγλους και πάντας τους άλλους κουτούς, επιτυχάνων παραχωρήσεις τας οποίας μόνον η δική του διαχείρισις του ζητήματος ημπόρεσε να εξασφαλίση.

Νενικήκαμεν λοιπόν και πάλιν δορυφόροι και μισθοφόροι των Αρχιεπισκοπικών κελλίων.

Νενικήκαμεν μπράβοι των Προεδρικών εκλογών.

Νενικήκαμεν τραμπούκοι των μετεκλογικών οργίων. Νενικήκαμεν συνταγματολόγοι και δράσται του αχρειεστάτου εκλογικού νόμου.

Νενικήκαμεν Σερ Χιου Φουτ, οραματιστά του καφενεΐου της Κυθραίας.

Θα χάψη όμως και πάλιν τούτο το Νενικήκαμεν ο τίμιος και απλούς Κύπριος και οι άλλοι πολλοί παραστρατημένοι που έχαψαν το αηδές νενικήκαμεν της 1ης Μαρτίου 1959;

Προς το παρόν ενθυμούμεθα απλώς το λεχθέν υπό του Κοραή διά τον Καποδίστριαν (αδίκως ίσως τότε) με την ανάλογον παραλλαγήν διά την Κύπρον:

"Η Ελλάς δεν ανέστη. Τάφον μόνον ήλλαξε και από νεκροθάπτην Τούρκον επέρασεν εις νεκροθάπτην Ελληνα".

Στην "Εθνική" αρθρογραφούσαν και μάλιστα επώνυμα τόσο ο Ιωάννης Κληρίδης όσο και ο Θεμιστοκλής Δέρβης.

Ο Δέρβης ιδιαίτερα χρησιμοποιούσε μια πολύ

ξεχωριστή σκληρή γλώσσα με "χοντροκομμένες" φράσεις που πραγματικά προκαλούσαν τους αντιπάλους του.

Ας δούμε μερικά σημεία άρθρου του που δημοσίευσε στις **20 Μαρτίου 1960**:

"Υπήρξαμεν μάντιες κακών; Οχι. Είδομεν απλώς διά της τεθλασμένης που εφερόμεθα και που θα κατελήγαμεν με το νέον αυτό κράτος της οργής του Θεού.

Μαύροι πένθιμοι κροσσοί της νέας Κυπριακής Δημοκρατίας θα απλώνονται από της κορυφής του Κυπριακού Ολύμπου και θα σκιάζουν για πάντα την Κύπρον μας.

Εθνική ταπείνωσις, εθνική συμφορά και προπαντός εθνική ατίμωσις. Ιδού το οδυνηρόν επιστέγασμα των τετραετών ηρωϊκών αγώνων του ελληνικού Κυπριακού λαού.

Η μοιρολατρική αποδοχή της καταδίκης του επεβλήθη επ' αυτού ως κατάστασις αδηρίτου ανάγκης. Ερήμην αυτού. Ο λαός περιφρονήθη και ηγνοήθη ως αγέλη προβάτων. Ο λαός τουλάχιστον διά τον μέλλοντα ανεπηρέαστον ιστορικόν, όστις πάντως δεν θα ανήκη εις το τάγμα των σημερινών ιπποτών της μάσας, δεν υπήρξε συνένοχος των ηγετών του.

Μετεκλογικώς όμως καθίσταται συνένοχος, παρ' όλα τα ελαφρυντικά τα οποία θα ηδύνατο να προτάξη διά την στραβομάρα του, ότι δηλαδή εξηναγκάσθη κατά πανούργον και πρωτάκουστον τρόπον και υπό πλήρη τρομοκρατίαν των τραμπούκων και χαφιέδων να ψηφίση χωρίς καν εκ των προτέρων να είχε υπ' όψιν του το σύνταγμα, το οποίον ούτε τώρα υπάρχει, ότι εφιμώθη σχεδόν ολόκληρος ο τύπος, μεταβληθείς εις κατευθυνόμενον όργανον τυφλόν της παπαδοκρατίας, αλλά Γκαίμπελς και Μενδερές και ότι δεν πταίει εάν τυχόν η κυρά Μαρικκού από τον Κουτραφάν ή η αγράμματος γραία από το Αμπελικού, η θεόστραβη και αναλφάβητος κουμέρα από το Αληθινού και από τον Κουτσοβέντην σταυροκοποούνται την ώραν της ψηφοφορίας, χωρίς να σκαμπάζουν τι τους εγένετο,

έκριναν την τύχην της Κύπρου. Τι καταλαμβάνει όπως λέγουν οι καλαμαράδες του Ψυρρή και της Πλάκας, από αθρογραφίαν ο πισινός της Μελανής;

Κι έτσι η μεγαλυτέρα λαϊκή μάζα δεν κατενόησε το μέγεθος της αβύσσου εις την οποίαν κατεποντίσθημεν διά να αποδειχθή περιτράνως ως αληθές ότι ουδέποτε λαός ηγωνίσθη τόσον σκληρός και τόσον γενναίως διά να παραμείνη μετά την υπογραφήν της συνθήκης της Ζυρίχης δούλος, όπως δυστυχώς ο Κυπριακός λαός και ουδέποτε λαός όπως ο Κυπριακός επανηγύρισε κατά κόρον τόσον έξαλλος από ενθουσιασμόν και χωρίς να κατανοήση το μέγεθος της ήττης και της συμφοράς τας οποίας εν ομαδική παραφροσύνη διατελών υπέστη, παρασυρθείς υπνώτων ως βρυκόλαξ από το απατηλόν χαίρετε, νενικήκαμε, του Προέδρου του.

Δημοσιογραφών προς εικοσιπενταετίας και πλέον εναντίον της καλογηροκρατίας, του μαύρου αυτού φασισμού, ο οποίος είναι μυριάκις χειρότερος και επικινδυνωδέστερος της αποικιοκρατίας και αυτής ακόμη της Τουρκοκρατίας, διήρσα τον Κυπριακόν λαόν εις τρεις μεγάλας κατηγορίας.

1. Εις την κατηγορίαν των νούσιμων.

2. Εις την κατηγορίαν των ζόππων και των ηλιθίων, και

3. Εις την κατηγορίαν των τσιμεντωμένων πατριδοκαπήλων.

Η τρίτη αυτή κατηγορία υπό νέαν εντελώς μορφήν, περιλαμβάνει πάντας τους σφογγοκολλαρίους, τους λειχοπίνακας, τους καταφερζήδες και ανεμομύλους διαφόρων πολιτικών ιδεολογιών και κατευθύνσεων, τους κερδοσκόπους, τους μαυραγορίτας, τους ποικιλωνύμους ιππότας της μάζας, τους εραστάς των κελλίων και των εκκλησιαστικών χρηματοκιβωτίων. Οι πλόκαμοι των περιλαμβάνουν μερικούς σεσημασμένους μεγαλοκαρχαρίας, οι οποίοι βλέποντες τον κίνδυνον εξαμεμισθούν τα κέρδη των προσεδέθησαν εις το άρμα του Νενικήκαμεν.

Απελπis ο αγών εναντίον αυτών των βδελλών της

Κυπριακής οικονομίας, αι οποίαι είναι έτοιμαι να θυσιάσουν το παν, αρκεί να μη υποστούν καμμίαν ζημίαν, οι τσέπες των. Είναι οι πρώτοι οι οποίοι θα κλωτσοκοπήσουν τον Αρχιεπίσκοπον όταν γυρίση ο τροχός.

Δι' αυτόν τον λογόν έχουν καθήκον όσοι πονούν ακόμη τον δύσμοιρον αυτόν τόπον διά το κατάντημά του, να καατοπίσουν την δευτέραν κατηγορίαν, την κατηγορίαν δηλαδή των ζόππων, εις την οποίαν ωρισμένοι ανήκουν, πάμπολλοί τίμιοι και αγνοί αλλά ακατατόπιστοι ψηφοφόροι, οι οποίοι οφείλουν να εξαγνισθούν από το άγος της επωνυμίας του ηλιθίου και του ζόππου, μέχρις αποδείξεως του εναντίον".

Σκληρώς στις επισημάνσεις του ήταν και ο Ιωάννης Κληρίδης. Σε ένα άρθρο του προειδοποιούσε ότι τα θεμέλια του κυπριακού οιοδομήματος ήταν σαθρά και πρόσθετε προειδοποιώντας για κίνδυνο κατάρρευσης του:

"Διότι οι αρχιτέκτονες, οι οποίοι το εσχεδίασαν εις την Ζυρίχην, το ετοποθέτησαν πάνω σε σαθρά θεμέλια. Και τα υλικά με τα οποία οι σχεδιασταί καθώρισαν να κτισθή το απατηλόν αυτό οικοδόμημα, είναι σάπια. Οι εργολάβοι του οικοδομήματος αυτού, πλησιάζει να το συμπληρώσουν. Αλλά αργά ή γρήγορα θα καταρρεύση και θα προκαλέση μεγάλας ζημίας εις τον Κυπριακόν λαόν, τον οποίον προορίζεται να στεγάση.

Τα θεμέλια της ιδρυθησόμενης Κυπριακής Δημοκρατίας είναι σαθρά. Βάσις κάθε ευνομούμενης πολιτείας είναι όλοι οι πολίται της να είναι ίσοι απέναντι του Νόμου και να έχουν τα ίδια ππλιτικά δικαιώματα. Όλοι μαζί να λέγουν τους βουλευτάς των και να έχουν Κυβέρνησιν η οποία να απορρέη εξ ολοκλήρου του λαού ως συνόλου. Δεν δύναται να στηθή πολιτεία εις την οποίαν αναγνωρίζονται χωριστά δικαιώματα συμμετοχής εις την Βουλήν την Κυβέρνησιν και με χωριστάς κοινοτικές βουλάς. Τοιούτος διαχωρισμός εις την πολιτικήν διακυβέρνησιν δεν συνενώνει τον λαόν. Αποτελή

συνεχή προστριβήν μεταξύ των κοινοτήτων, αι οποίαι θα επιδιώκουν εκάστη την πρόοδον και ευημερίαν των μελών της μόνον και θα ανταγωνίζονται η μία την άλλην επί βλάβη της ευημερίας όλοκλήρου του λαού.

Η σχεδιασθείσα κυπριακή πολιτεία δεν αποβλέπει εις την αδελφικήν συνύπαρξιν, σύμπραξιν και αλληλοβήθειαν, των πολιτών. Ενθαρρύνει την φυλετικήν και θρησκευτικήν διαίρεσιν αυτών, υποθάλλει το φυλετικόν και θρησκευτικόν μίσος μεταξύ των πολιτών και οδηγεί εις πολιτικόν, κοινωνικόν και οικονομικόν ανταγωνισμόν επί βλάβη της προόδου και ευημερίας του συνόλου".